

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

основно музичко образовање и васпитање

четворогодишње школовање

4. разред

Оцењивање ученика је саставни део процеса наставе и учења, којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма.

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године, обавља се **формативним и сумативним** оцењивањем. Формативно оцењивање представља редовно проверавање постигнућа и праћење емотивно-психолошког развоја и владања ученика у току савладавања школског програма. Садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и евидентира се у **педагошкој документацији наставника**.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду – **дневник**.

Оцена ученика представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах, са образложењем.

У току школске године ученик може добити оцену и на основу следећих поступака вредновања:

- редовно обнављање и провере знања на часовима
- смотре, интерни и јавни часови
- комуникација на крају сваког часа како би се утврдио ниво разумевања обрађених садржаја.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада:

- уметнички јавни наступи,
- излагање, представљање, истраживања,
- израда цртежа и паноа,
- учешће у дебати или дискусији,
- писање есеја,
- учешће у различитим облицима групног рада, рада на пројектима у складу са програмом наставног предмета.

Предмет: КОНТРАБАС

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- увек долази спреман на час;
- примењује знање у сложеним ситуацијама, самостално и на креативан начин овладава новим програмом;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- влада моторичким вештинама, које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације примерено узрасту;
- самостално извршава сложене радне задатке, показује иницијативу и прилагођава извођење и начин рада новим ситуацијама;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- скоро увек долази спреман на час;
- логички организује и способан је да самостално ради на новом програму;
- повезује садржаје и знање из различитих области;
- влада моторичким вештинама, које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације примерено узрасту;
- континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у великој мери долази спреман на час;
- примењује знања у сложеним ситуацијама, уз помоћ наставника;
- изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (наставник демонстрира);
- самостално извршава рутинске радне задатке, према стандардизованој процедури;
- показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина;
- уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2), добија ученик који:

- повремено долази спреман на час;
- познаје и разуме кључне појмове и информације;
- усвојио је одговарајућу терминологију;
- примњује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- влада основним моторичким вештинама и реализује их уз помоћ и подршку наставника;
- уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури;
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајања нових вештина.
- разуме препоруке за напредовање, али их ретко реализује.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не испуњава критеријуме за оцену довољан (2)
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења и усвајање нових вештина, нити напредак.

НАПОМЕНА:

- Обавезан је годишњи испит.

Предмет: СОЛО ПЕВАЊЕ

Узимајући у обзир чињеницу да предмети у музичком образовању захтевају посебне способности ученика (слух, таленат, мануалну спретност, сензибилитет, меморију..), оцењивање се обавља, полазећи од његових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене наведене способности, приликом оцењивања, узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.

Оцену (5) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) уочава битно, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује
- 3) решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења
- 4) испољава креативну активност на већини часова инструмента
- 5) лако и брзо примењује стечена знања
- 6) показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- 7) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (4) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- 2) уочава битно, лако разуме, закључује и репродукује на основу датих података, критички расуђује
- 3) испољава активности на већини часова инструмента у идејама и самосталним решењима
- 4) самостално примењује стечена знања
- 5) испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- 6) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (3) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- 3) примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- 4) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (2) добија ученик који:

- 1) је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- 3) има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- 4) примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик који:

- 1) није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета

НАПОМЕНА:

- Обавезан је годишњи испит.

Предмет: СОЛФЕЂО

ЦИЉ учења предмета Солфеђо је да код ученика развије знања и вештине које подразумевају музичко описмењавање и развој музикалности, креативности, моторичке осетљивости и осећаја за лепо, у циљу ефикаснијег разумевања нотног текста у свим његовим аспектима, што доприноси успешној корелацији са наставом инструмента или соло певања.

Оцену одличан (5) добија ученик који може самостално да:

- пева мелодијске примере солмизацијом као и примере из литературе;
- пева и препозна лествично кретање и скокове у све ступњеве;
- пева и опажа штимове обрађених дурских и молских лествица;
- пева и препозна истоимене тоналитете у мелодијском примеру;
- пева мелодијске примере различитих жанрова са модулацијом;
- пева хроматске скретнице и пролазнице у мелодијским примерима;
- пева народне песме са текстом у тактовима $5/8$ и $7/8$;
- пева српске песме и песме других националности;
- пева двогласне примере и каноне (у пари или групи) и композиције са клавирском пратњом;
- запише ритам у мелодијском примеру;
- пева научен мотив у другом тоналитету;
- запише мелодијске диктате;
- опажа и пева интервале до октаве;
- опажа и пева дурски и молски квинтакорд са обртајима;
- опажа и пева умањени и прекомерни квинтакорд са разрешењем и везивањем за тоналитет;
- препозна доминантни септакорд са обртајима и умањени септакорд;
- мења и допуњава мелодију и ритам научених примера;
- смишља мелодију или ритам на научену песму или мелодијски пример;
- изводи ритам уз куцање или тактирање или мануелном техником;
- доживљава ритам кроз покрет;
- ритмички чита етиде инструменталног типа из градива IV разреда;
- разуме и објасни музичке појмове;

Оцену (4) добија ученик који може уз мању помоћ наставника да:

- пева мелодијске примере солмизацијом као и примере из литературе;
- пева и препозна лествично кретање и скокове у све ступњеве;
- пева и опажа штимове обрађених дурских и молских лествица;
- пева и препозна истоимене тоналитете у мелодијском примеру;
- пева мелодијске примере различитих жанрова са модулацијом;
- пева хроматске скретнице и пролазнице у мелодијским примерима;
- пева народне песме са текстом у тактовима $5/8$ и $7/8$;
- пева српске песме и песме других националности;
- пева двогласне примере и каноне (у пари или групи) и композиције са клавирском пратњом;
- запише ритам у мелодијском примеру;
- пева научен мотив у другом тоналитету;
- запише мелодијске диктате;
- опажа и пева интервале до октаве;
- опажа и пева дурски и молски квинтакорд са обртајима;
- опажа и пева умањени и прекомерни квинтакорд са разрешењем и везивањем за тоналитет;
- препозна доминантни септакорд са обртајима и умањени септакорд;

- мења и допуњава мелодију и ритам научених примера;
- смишља мелодију или ритам на научену песму или мелодијски пример;
- изводи ритам уз куцање или тактирање или мануелном техником;
- доживљава ритам кроз покрет;
- ритмички чита етиде инструменталног типа из градива IV разреда;
- разуме и објасни музичке појмове;

Оцену (3) добија ученик који може уз већу помоћ наставника да:

- пева мелодијске примере солмизацијом као и примере из литературе;
- пева и препозна лествично кретање и скокове у све ступњеве;
- пева и опажа штимове обрађених дурских и молских лествица;
- пева и препозна истоимене тоналитете у мелодијском примеру;
- пева мелодијске примере различитих жанрова са модулацијом;
- пева хроматске скретнице и пролазнице у мелодијским примерима;
- пева народне песме са текстом у тактовима 5/8 и 7/8;
- пева српске песме и песме других националности;
- пева двогласне примере и каноне (у пари или групи) и композиције са клавирском пратњом;
- запише ритам у мелодијском примеру;
- пева научен мотив у другом тоналитету;
- запише мелодијске диктате;
- опажа и пева интервале до октаве;
- опажа и пева дурски и молски квинтакорд са обртајима;
- опажа и пева умањени и прекомерни квинтакорд са разрешењем и везивањем за тоналитет;
- препозна доминантни септакорд са обртајима и умањени септакорд;
- мења и допуњава мелодију и ритам научених примера;
- смишља мелодију или ритам на научену песму или мелодијски пример;
- изводи ритам уз куцање или тактирање или мануелном техником;
- доживљава ритам кроз покрет;
- ритмички чита етиде инструменталног типа из градива IV разреда;
- разуме и објасни музичке појмове;

Оцену (2) добија ученик који може делимично уз помоћ наставника да:

- пева мелодијске примере солмизацијом као и примере из литературе;
- пева и препозна лествично кретање и скокове у све ступњеве;
- пева и опажа штимове обрађених дурских и молских лествица;
- пева и препозна истоимене тоналитете у мелодијском примеру;
- пева мелодијске примере различитих жанрова са модулацијом;
- пева хроматске скретнице и пролазнице у мелодијским примерима;
- пева народне песме са текстом у тактовима 5/8 и 7/8;
- пева српске песме и песме других националности;
- пева двогласне примере и каноне (у пари или групи) и композиције са клавирском пратњом;
- запише ритам у мелодијском примеру;
- пева научен мотив у другом тоналитету;
- запише мелодијске диктате;
- опажа и пева интервале до октаве;
- опажа и пева дурски и молски квинтакорд са обртајима;
- опажа и пева умањени и прекомерни квинтакорд са разрешењем и везивањем за тоналитет;
- препозна доминантни септакорд са обртајима и умањени септакорд;
- мења и допуњава мелодију и ритам научених примера;
- смишља мелодију или ритам на научену песму или мелодијски пример;

- изводи ритам уз куцање или тактирање или мануелном техником;
- доживљава ритам кроз покрет;
- ритмички чита етиде инструменталног типа из градива IV разреда;
- разуме и објасни музичке појмове;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- пева мелодијске примере солмизацијом као и примере из литературе;
- пева и препозна лествично кретање и скокове у све ступњеве;
- пева и опажа штимове обрађених дурских и молских лествица;
- пева и препозна истоимене тоналитете у мелодијском примеру;
- пева мелодијске примере различитих жанрова са модулацијом;
- пева хроматске скретнице и пролазнице у мелодијским примерима;
- пева народне песме са текстом у тактовима 5/8 и 7/8;
- пева српске песме и песме других националности;
- пева двогласне примере и каноне (у пари или групи) и композиције са клавирском пратњом;
- запише ритам у мелодијском примеру;
- пева научен мотив у другом тоналитету;
- запише мелодијске диктате;
- опажа и пева интервале до октаве;
- опажа и пева дурски и молски квинтакорд са обртајима;
- опажа и пева умањени и прекомерни квинтакорд са разрешењем и везивањем за тоналитет;
- препозна доминантни септакорд са обртајима и умањени септакорд;
- мења и допуњава мелодију и ритам научених примера;
- смишља мелодију или ритам на научену песму или мелодијски пример;
- изводи ритам уз куцање или тактирање или мануелном техником;
- доживљава ритам кроз покрет;
- ритмички чита етиде инструменталног типа из градива IV разреда;
- разуме и објасни музичке појмове;

ПРОГРАМ ИСПИТА:

Писмени део:

1. Мелодијски диктат у тоналитетима до четири предзнака.

Усмени део:

1. Мелодијски пример - тоналитети до четири предзнака (са скретницама и пролазницама).
2. Ритмичко читање: бас кључ (пређени ритмички садржаји).

Предмет: ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

ЦИЉ

Теоријско обједињавање свих музичких појмова и израза, као и повезивање теоријске наставе са солфеђом и наставом инструмента, односно певања.

Оцену (5) добија ученик који може самостално да:

- објасни музичке појмове и термине:

тонски и нотни систем од велике до треће октаве, виолински и бас кључ, особине тона, метар и метричке ознаке, музичку фразу, агогику, артикулацију, динамику и темпа. Основни украси и фигуре (информативно);

- запише и препозна лествице, лествичне интервале и квинтакорде, доминантни и умањени септакорд у тоналитету;
- запише и препозна врсте интервала до октаве (по узору на лествичне);
- запише и препозна дурски и молски квинтакорд са обртајима и умањени и прекомерни квинтакорд;
- запише и препозна све врсте септакорада и мали дурски септакорд с обртајима;
- правилно пише ноте, паузе и нотне вредности у различитим тактовима;

Оцену (4) добија ученик који може уз мању помоћ наставника да:

- објасни музичке појмове и термине:

тонски и нотни систем од велике до треће октаве, виолински и бас кључ, особине тона, метар и метричке ознаке, музичку фразу, агогику, артикулацију, динамику и темпа. Основни украси и фигуре (информативно);

- запише и препозна лествице, лествичне интервале и квинтакорде, доминантни и умањени септакорд у тоналитету;
- запише и препозна врсте интервала до октаве (по узору на лествичне);
- запише и препозна дурски и молски квинтакорд са обртајима и умањени и прекомерни квинтакорд;
- запише и препозна све врсте септакорада и мали дурски септакорд с обртајима;
- правилно пише ноте, паузе и нотне вредности у различитим тактовима;

Оцену (3) добија ученик који може уз већу помоћ наставника да:

- објасни музичке појмове и термине:

тонски и нотни систем од велике до треће октаве, виолински и бас кључ, особине тона, метар и метричке ознаке, музичку фразу, агогику, артикулацију, динамику и темпа. Основни украси и фигуре (информативно);

- запише и препозна лествице, лествичне интервале и квинтакорде, доминантни и умањени септакорд у тоналитету;
- запише и препозна врсте интервала до октаве (по узору на лествичне);
- запише и препозна дурски и молски квинтакорд са обртајима и умањени и прекомерни квинтакорд;
- запише и препозна све врсте септакорада и мали дурски септакорд с обртајима;
- правилно пише ноте, паузе и нотне вредности у различитим тактовима;

Оцену (2) добија ученик који може делимично уз помоћ наставника да:

- објасни музичке појмове и термине:

тонски и нотни систем од велике до треће октаве, виолински и бас кључ, особине тона, метар и метричке ознаке, музичку фразу, агогику, артикулацију, динамику и темпа. Основни украси и фигуре (информативно);

- запише и препозна лествице, лествичне интервале и квинтакорде, доминантни и умањени септакорд у тоналитету;
- запише и препозна врсте интервала до октаве (по узору на лествичне);

- запише и препозна дурски и молски квинтакорд са обртајима и умањени и прекомерни квинтакорд;
- запише и препозна све врсте септакорада и мали дурски септакорд с обртајима;
- правилно пише ноте, паузе и нотне вредности у различитим тактовима;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- објасни музичке појмове и термине:

тонски и нотни систем од велике до треће октаве, виолински и бас кључ, особине тона, метар и метричке ознаке, музичку фразу, агогику, артикулацију, динамику и темпа. Основни украси и фигуре (информативно);

- запише и препозна лествице, лествичне интервале и квинтакорде, доминантни и умањени септакорд у тоналитету;
- запише и препозна врсте интервала до октаве (по узору на лествичне);
- запише и препозна дурски и молски квинтакорд са обртајима и умањени и прекомерни квинтакорд;
- запише и препозна све врсте септакорада и мали дурски септакорд с обртајима;
- правилно пише ноте, паузе и нотне вредности у различитим тактовима;

ИСПИТНИ ПРОГРАМ

1. Тест: музички појмови, тоналитети, интервали, акорди, ортографија.

Предмет: ХОР

Оцену (5) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) користи правилну и јасну дикцију
- 3) примењује правилан начин певања
- 4) прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- 5) интонира чисто у току извођења
- 6) учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- 7) лако и брзо примењује стечена знања
- 8) показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- 9) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (4) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- 2) у минимум 75% случајева користи правилну и јасну дикцију
- 3) углавном, али не у потпуности примењује правилан начин певања
- 4) углавном прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- 5) интонира чисто у току извођења
- 6) учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- 7) самостално примењује стечена знања
- 8) испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- 9) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (3) добија ученик који:

- 1) је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) у минимум 60% случајева користи правилну и јасну дикцију
- 3) није у стању да потпуности примењује правилан начин певања
- 4) није у стању да у свим ситуацијама прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима;
- 5) не интонира чисто у току извођења;
- 6) не учествује на свим јавним наступима у школи и ван ње
- 7) уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- 8) примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- 9) поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (2) добија ученик који:

- 1) је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- 2) није у стању да користи правилну и јасну дикцију
- 3) није у стању да примењује правилан начин певања
- 4) није у стању да прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- 5) не интонира чисто у току извођења
- 6) не учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- 7) испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- 8) има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- 9) примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик који:

- 1) није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета

Предмет: ОРКЕСТАР

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- је у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе одговарајуће технике свирања на инструменту
- може да усагласи сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента
- интонира чисто у току извођења, поштује правилан ритам, примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- лако и брзо примењује стечена знања
- показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (4) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- је у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе одговарајуће технике свирања на инструменту
- може да усагласи сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента
- уз мале изузетке интонира чисто у току извођења, углавном поштује правилан ритам, скоро потпуно примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- самостално примењује стечена знања
- испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (3) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- није у целини савладао програм предвиђен глобалним наставним планом.
- може да изведе минимум 60% одговарајућих техника свирања на инструменту
- теже усаглашава сопствено извођење са потребама групног
- прати диригента са потешкоћама
- не интонира чисто у току извођења, има проблема при поштовању правилног ритма, углавном не примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- не учествује на свим јавним наступима у школи и ван ње
- уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- је савладао мање од половине програма предвиђеног глобалним наставним планом.
- може да изведе минимум 30% одговарајућих техника свирања на инструменту
- не усаглашава сопствено извођење са потребама групног
- не прати диригента

- не интонира чисто у току извођења, не поштује правилан ритам, не примењује адекватну динамику и предвиђене штрихове
- не учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик који:

- није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета